

ABSTRACTS-ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

The Knowledge Economy, the European Union and Universities

DAVID COULBY

Bath Spa University College

The article examines the extent to which a fundamental social change is currently taking place with the development of a knowledge economy. It suggests that universities are now engaged in a process of production as well as reproduction. Changes being brought about in universities by the introduction of information and communications technology are described in detail. The implications of the Bologna Declaration are discussed within the context of European states wishing to reduce the unit costs of university education and to increase the number of graduates. The paper concludes that it is in the content at least as much as in the structure of university education in Europe that significant changes are being made and will need to continue to be made.

The Mathematician Konstantinos Karatheodoris and the Greek University in Smyrni

IOANNIS PYRGIOTAKIS

Professor at the University of Crete

The present study examines an attempt at creating a Greek University in Smyrni (1919- 1922). More specifically it focuses on prof. Karatheodori's role in the above-mentioned effort. Initially, emphasis is laid on important aspects of Karatheodori's biography (including his relationship to Albert Einstein and Eleftherios Venizelos), in order to facilitate the interpretation of his priorities and strategies regarding the establishment of the Greek "University of Smyrni". Aspects such as the structure, the technical infrastructure, the staffing criteria

- are hermeneutically connected to Konstantinos Karatheodori's multicultural vision,
- are contextualized and contribute to the final interpretation of the *time, place and respective* role of the "University of Smyrni".

The study evidences that the establishment of a greek University in the "liberated" area of near East (and more specifically in the multicultural city of Smyrni) was an old Karatheodori's vision, that could contribute to the promotion of peace, multicultural awareness and tolerance in the enduringly "troubulous" East, if it wasn't broken off, because of the "Asia Minor War" (1922).

Capitalism reformation and educational policy internationally and in Greece

STAVROS MOUTSIOS

*Lecturer at the University of Thessaloniki
Shool of Education, Florina*

This paper examines the changes which have recently taken

place in the education systems of many countries as well as in Greece, as a part of more general trends induced by globalisation. More specifically, it is pointed out that the new globalised capitalism is characterised by the penetration of information technology in the production process, an emphasis in the accumulation of knowledge capital, a pursuit of flexibility, innovation and performativity through new organisational strategies, a new occupation structure and alterations in the role and function of the state. On the basis of these developments, the paper explores the new modes of educational knowledge construction and organisational control of educational institutions. It is argued that in many countries there have been clear trends indicating a vocationalisation of secondary and higher education curricula, as well as an adoption of business-like strategies in the way educational institutions are managed. The Greek case reflects this vocationalisation trend but the link between education and the labour market is weak. Furthermore, the organisation and management of Greek educational institutions is still bureaucratic while at the same time a vast educational market has been developed.

Η Οικονομία της Γνώσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Πανεπιστήμια

DAVID COULBY

Lecturer Bath Spa College

Το άρθρο αυτό εξετάζει το βαθμό στον οποίο με την ανάπτυξη της οικονομίας της γνώσης συντελείται μια θεμελιώδης κοινωνική αλλαγή. Εισηγείται την άποψη ότι τα πανεπιστήμια πλέον εμπλέκονται τόσο στην παραγωγή όσο και στην αναπαραγωγή. Περιγράφονται οι αλλαγές που επιφέρει στα πανεπιστήμια η εισαγωγή των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας. Οι συνέπειες της Διακήρυξης της Μπολόνια συζητούνται στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών κρατών τα οποία επιδιώκουν να

μειώσουν το κόστος της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και να αυξήσουν τον αριθμό των αποφοίτων. Το άρθρο καταλήγει στο ότι οι σημαντικές αλλαγές που διαδραματίζονται στο πεδίο των πανεπιστημίων αφορούν στο περιεχόμενο τουλάχιστον στον ίδιο βαθμό όσο και στη δομή της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Οι αλλαγές αυτές θα χρειασθεί να συνεχισθούν.

**Φως εξ ανατολών: ο μαθηματικός Κωνσταντίνος
Καραθεοδωρή και το ελληνικό Πανεπιστήμιο της Σμύρνης**

ΙΩΑΝΝΗΣ Ε. ΠΥΡΓΙΩΤΑΚΗΣ
Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κρήτης

Η παρούσα μελέτη εστιάζει στο εγχείρημα δημιουργίας ενός ελληνικού Πανεπιστημίου στη Σμύρνη (1919- 1922). Πιο συγκεκριμένα εξετάζει το ρόλο του μεγάλου μαθηματικού, Καθηγητή Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή. Αρχικά εξετάζονται, ερμηνευτικά σημαντικές, πτυχές της βιοτικής τροχιάς του Καραθεοδωρή (συμπεριλαμβανομένης της σχέσης του τόσο με τον Αλβέρτο Αϊνστάιν όσο και με τον Ελευθέριο Βενιζέλο), προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάλυση των προτεραιοτήτων και των στρατηγικών του αναφορικά με την ίδρυση του ελληνικού Πανεπιστημίου της Σμύρνης. Στη συνέχεια ο ερμηνευτικός-αναλυτικός φακός εστιάζει σε ζητήματα όπως η δομή, η υλικοτεχνική υποδομή και τα κριτήρια στελέχωσης του Πανεπιστημίου. Τα εν λόγω ζητήματα συνδέονται με το πολυπολιτισμικό όραμα του Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή, συγκεκριμενοποιούνται και συμβάλλουν αποφασιστικά στην ερμηνεία της επιλογής του *τόπου*, του *χρόνου* και του *μελλοντικού ρόλου* του Πανεπιστημίου Σμύρνης.

Τελικά η μελέτη «ξανα-διαβάζοντας» ιστορικά τεκμήρια και κυρίως φέρνοντας στην επιφάνεια καινούργια, καταδεικνύει ότι η ίδρυση ενός ελληνικού Πανεπιστημίου με πολυπολιτισμική

κουλτούρα στην «απελευθερωμένη» περιοχή της Μικράς Ασίας (κι ειδικότερα στην πόλη της Σμύρνης) αποτελούσε ένα παλαιό όραμα του Καραθεοδωρή. Το τελευταίο μπορούσε να συμβάλλει στην προώθηση της ειρήνης και στην πολιτισμική συνεργασία και συμβίωση στην διαρκώς παραγμένη Ανατολή, εάν δεν κατέρρεε λόγω της Μικρασιατικής Καταστροφής λίγες μόλις μέρες πριν την έναρξη λειτουργίας του Πανεπιστημίου (1922).

Αναδιοργάνωση του καπιταλισμού και εκπαιδευτική πολιτική στο διεθνή χώρο και την Ελλάδα

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΟΥΤΣΙΟΣ

Λέκτορας

ΑΠΘ – Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας

Το άρθρο εξετάζει ορισμένες θεμελιώδεις εκπαιδευτικές αλλαγές στο διεθνή χώρο και την Ελλάδα οι οποίες λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο των γενικότερων μεταβολών που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση. Συγκεκριμένα, υπογραμμίζεται ότι ο νέος παγκοσμιοποιημένος καπιταλισμός χαρακτηρίζεται από τη διείσδυση της πληροφορικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία, την έμφαση στη συσσώρευση γνωστικού κεφαλαίου, την επιδίωξη ευελιξίας, καινοτομίας και αποδοτικότητας μέσω νέων οργανωτικών στρατηγικών, μια νέα δομή απασχόλησης καθώς επίσης και μεταβολές στο ρόλο και τη λειτουργία του κράτους. Στη βάση αυτών των εξελίξεων διερευνώνται οι αλλαγές στη συγκρότηση της εκπαιδευτικής γνώσης και τον οργανωτικό έλεγχο των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Το άρθρο υποστηρίζει ότι στο διεθνή χώρο υπάρχουν σαφείς τάσεις επαγγελματικοποίησης των γνωστικών περιεχομένων στη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς επίσης και υιοθέτησης επιχειρηματικών στρατηγικών στην οργάνωση και διοίκηση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η ελληνική περίπτωση αντανακλά την

τάση επαγγελματικοποίησης στα προγράμμάτων σπουδών χωρίς όμως να προκύπτει ένα σαφές πρότυπο σύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Ο οργανωτικός και διοικητικός έλεγχος των ελληνικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων παραμένει γραφειοκρατικός ενώ παράλληλα διογκώνεται η εκπαιδευτική αγορά.